

ČO MÁ KAŽDÝ VEDIEŤ V PRÍPADE OHROZENIA

(základy sebaochrany a prvej pomoci)

Rozlišovanie varovných signálov a činnosť obyvateľstva na signály

1.rok

trojročného cyklu prípravy obyvateľstva
na sebaochranu a vzájomnú pomoc

Čo je ohrozenie ?

Ohrozenie je obdobie, počas ktorého sa predpokladá nebezpečenstvo vzniku alebo rozšírenia následkov mimoriadnej udalosti.

Čo je mimoriadna udalosť ?

Mimoriadnou udalosťou sa rozumie živelná pohroma, havária katastrofa alebo teroristický útok, ktoré ohrozujú život, zdravie alebo majetok.

Čo je mimoriadna situácia ?

Mimoriadnou situáciou sa rozumie obdobie ohrozenia alebo obdobie pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti na život, zdravie alebo na majetok, ktorá je vyhlásená podľa zákona NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva a počas ktorej sú vykonávané opatrenia na znižovanie rizík ohrozenia alebo postupy a činnosti na odstránenie následkov mimoriadnej udalosti.

Mimoriadna situácia sa vyhlasuje a odvoláva prostredníctvom hromadných informačných prostriedkov !!!

Čo sú záchranné práce ?

Záchranné práce sú činnosti na záchranu života, zdravia osôb a záchranu majetku, ako aj na ich odsun z ohrozených alebo postihnutých priestorov.

Čo je núdzové ubytovanie ?

Núdzové ubytovanie je zabezpečenie dočasného bývania osôb ohrozených alebo postihnutých následkami mimoriadnej udalosti.

Čo je núdzové zásobovanie ?

Núdzové zásobovanie je zabezpečenie dočasného minimálneho stravovania, minimálnych dávok pitnej vody a poskytovanie ďalších základných potrieb osobám postihnutým mimoriadnou udalosťou v medziach existujúcich podmienok na prežitie, najmä dodávok elektrickej energie, zabezpečenie tepla a základné zdravotnícke zabezpečenie.

Čo je ukrytie ?

Ukrytie je ochrana osôb v ochranných stavbách pred možnými následkami mimoriadnej udalosti.

Čo je evakuácia ?

Evakuácia je odsun ohrozených osôb, zvierat, príp. vecí z určitého územia.

Čo je sebaochrana ?

Sebaochrana je pomoc vlastnými silami a prostriedkami, ktorá sa zameriava na ochranu vlastnej osoby a jej najbližšieho okolia a smeruje k zmierneniu alebo k zamedzeniu pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti.

Druhy mimoriadnych udalostí

- **Živelné pohromy** – povodne a záplavy, krupobitie, víchrice, zosuvy pôdy, snehové kalamity a lavíny, rozsiahle námrazy, zemetrasenia,
- **Havárie** – požiare a výbuchy, úniky nebezpečných látok, prípravkov a odpadov, ropných produktov s následným kontaminovaním územia, ovzdušia, vodných tokov, zdrojov pitnej vody a podzemných vôd,
- **Katastrofy** – veľké letecké, železničné, lodné a cestné nehody spojené s požiarmi, prípadne s únikom nebezpečných látok, havárie jadrových zariadení, porušenie vodných stavieb.

ČÍSLA TIESŇOVÉHO VOLANIA

- **112** Koordinačné stredisko IZS
- **150** Hasičský a záchranný zbor
- **158** Štátna polícia
- **155** Záchranná zdravotná služba
- **159** Mestská polícia

VŠEOBECNÉ ZÁSADY PRI VYŽADOVANÍ POMOCI

Ak vyžadujete pomoc v tiesni, alebo pri oznamovaní
správy o mimoriadnej udalosti uveďte:

- svoje meno a číslo telefónu, z ktorého telefonujete,
- druh udalosti (požiar, dopravná nehoda, povodeň, trestný čin a pod.),
- rozsah udalosti (požiar domu, bytu, lesa, ohrozenie života viacerých osôb, zaplavenie cesty, poľa, obce, a pod.),
- miesto udalosti,
- ak je na miesto udalosti sťažený prístup, uveďte spôsob prístupu, smer, odkiaľ je možné miesto udalosti dosiahnuť a druh prístupovej cesty.

Informačné miesta CO

Informačné miesta civilnej ochrany, kde sa dozvieme o ohrození a opatreniach k ochrane obyvateľstva sú:

- pracovisko,
- obecný úrad, mestský úrad,
- obvodný úrad – odbor civilnej ochrany a krízového riadenia.

Signály civilnej ochrany

Varovný signál VŠEOBECNÉ OHROZENIE sa vyhlasuje dvojminútovým kolísavým tónom sirén a vždy je doplnený slovnou – hovorenou informáciou o podrobnostiach a charaktere ohrozenia. Počas vojnového stavu a počas vojny sa ním vyhlasuje aj ohrozenie v prípade možného vzdušného napadnutia územia štátu	 2 min.	
Varovný signál OHROZENIE VODOU sa vyhlasuje šesťminútovým stálym tónom sirén a doplnený slovnou informáciou	 6 min.	
KONIEC OHROZENIA dvojminútový stály tón sirén bez opakovania	 2 min.	

Každý druhý piatok v mesiaci sa o 12.00 hod. preskúšava prevádzkyschopnosť systémov varovania dvojminútovým stálym tónom sirén. O pravidelnom preskúšaní funkčnosti sirén a o ďalších skúškach mimo tohto termínu informujú rozhlas, televízia a tlač !

ČO ROBIŤ, KEĎ ZAZNIE SIRÉNA?

- pri pobyte mimo budovu - vyhľadajte čo najrýchlejšie úkryt, poprípade vstúpte do najbližšej budovy.
- ak sa nachádzate v domácnosti - zhromaždite celú rodinu a byť neopúšťajte.
- nesnažte sa vyzdvihnúť deti zo škôl a predškolských zariadení, bude o ne postarané.
- vytvorte izolovaný uzavretý priestor - uzavrite a utesnite okná, dvere a vetráky, odstavte klimatizáciu (netesnosti prelepte páskou, väčšie netesnosti môžete utesniť tkanivami namočenými vo vode s rozpustenými saponátmi). Uzavretím priestoru znížite pravdepodobnosť vlastného ohrozenia.
- uhasťte otvorený oheň a iné spaľovacie zariadenia.
- sledujte vysielanie rozhlasu a televízie a riadte sa podľa vysielaných pokynov.
- telefonujte len v súrnom prípade, nezaťažujte telefónne linky, najmä nevolajte čísla tiesňového volania.
- postarajte sa o domáce a hospodárske zvieratá.
- čakajte doma na ďalšie pokyny.

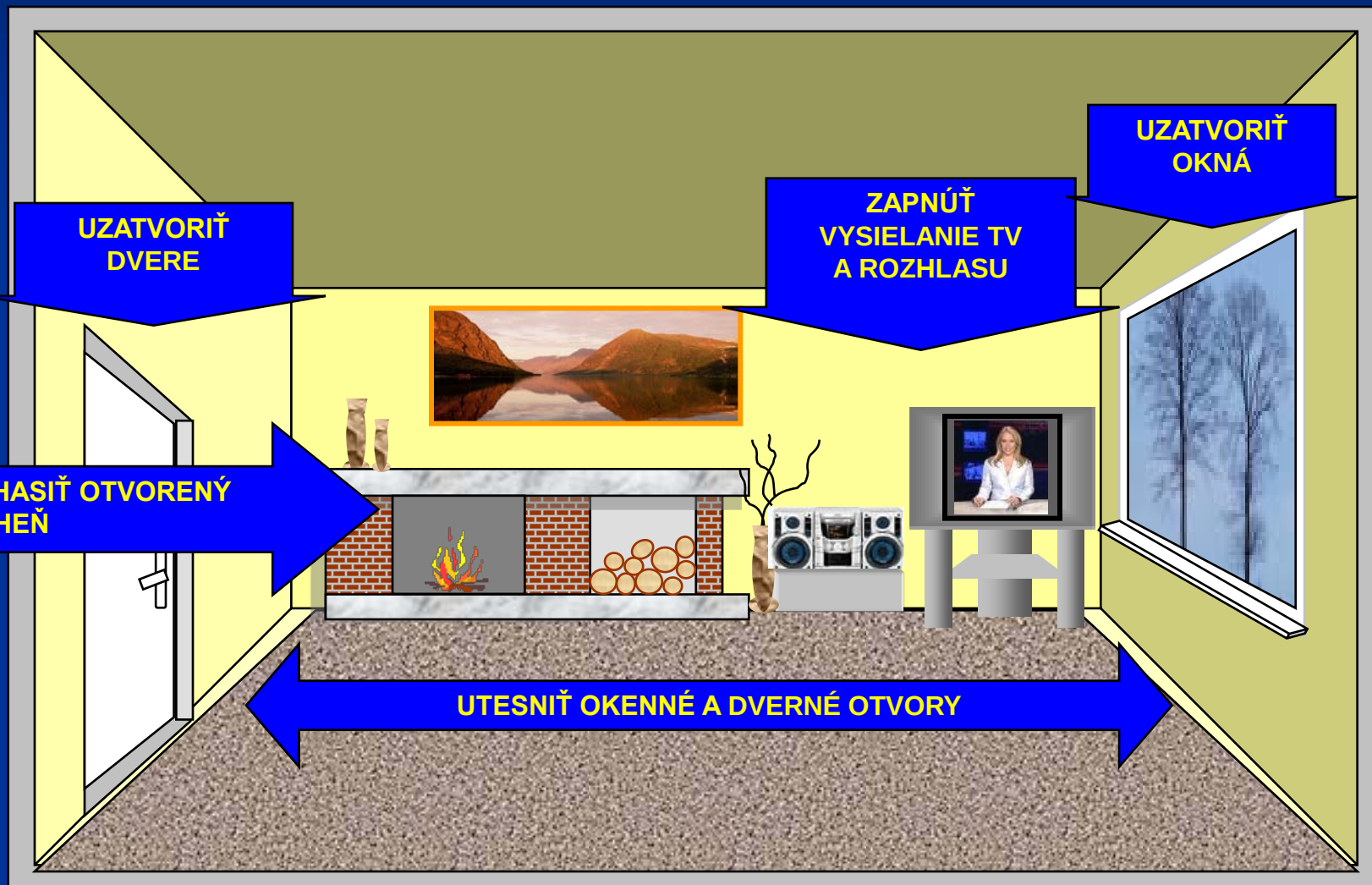
**UZATVORIŤ
DVERE**

**UHASIŤ OTVORENÝ
OHEŇ**

**ZAPNÚŤ
VYSIELANIE TV
A ROZHLASU**

**UZATVORIŤ
OKNÁ**

UTESNIŤ OKENNÉ A DVERNÉ OTVORY

Opatrenia civilnej ochrany

Protiradiačné, protichemické a protibiologické opatrenia

sú súčasťou plánov ochrany obyvateľstva a plánov ochrany zamestnancov, vykonávajú sa v závislosti od druhu mimoriadnej udalosti a rozsahu ohrozenia :

- monitorovanie územia,
- varovanie obyvateľstva a vyrozumienie osôb,
- evakuácia a ukrytie,
- regulácia pohybu osôb a dopravných prostriedkov,
- prvá predlekárska a neodkladná zdravotná starostlivosť,
- individuálna ochrana osôb,
- hygienická očista osôb,
- dekontaminácia terénu, budov a materiálu,
- likvidácia úniku nebezpečných látok a zamedzenie ich šírenia,
- profylaxia,
- zákaz a regulácia spotreby kontaminovaných potravín, vody a krmív,
- veterinárne opatrenia

Individuálna ochrana obyvateľstva

- patrí medzi protiradiačné, protichemické a protibiologické opatrenia, ktoré sú určené na zníženie alebo vylúčenie následkov pôsobenia nebezpečných látok,
- najľahšou cestou vstupu NL do organizmu predstavujú najmä dýchacie cesty, v menšej miere oči, sliznice a povrch tela,
- individuálna ochrana sa zabezpečuje **prostriedkami individuálnej ochrany (PIO)**, ktoré zahŕňajú :
 - ochranné masky pre dospelé obyvateľstvo, pre deti vrátane detských vakov a kazajok, ochranné rúška, zdravotnícke prostriedky jednotlivca a osobné diagnostické dozimetre,
- prostriedky individuálnej ochrany sa delia na :
 - typizované PIO
 - špeciálne PIO
 - improvizované PIO

Typizované PIO

- Detský ochranný vak DV-65
- Detský ochranný vak DV-75
- Lícnica detskej ochrannej masky DM-1
- Lícnica detskej ochrannej masky CM-3/3h
- Lícnica ochrannej masky CM-3
- Lícnica ochrannej masky CM-4
- Malý ochranný filter MOF
- Malý ochranný filter MOF-2
- Malý ochranný filter MOF-4
- Malý ochranný filter MOF-5
- Ochranné rúško OR-1